

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev și Nicolae Gordilă, a judecat recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavrilă și de către avocatul Fadei Nagacevshi în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 în cauza penală privindu-l pe

Gațcan Alexandru Nicolae, născut la 31 ianuarie 1982, originar din or. Dubăsari, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn 27/2, ap. 80;

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 12 noiembrie 2011 până la 13 iulie 2012;*
- *în instanța de apel din 28 august 2012 până la 08 noiembrie 2012;*
- *în instanța de recurs din 18 februarie 2013 până la 23 aprilie 2013.*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Nicolae Suvac, care și-a susținut recursul ordinar în sensul declarat și s-a pronunțat pentru respingerea recursului declarat de către avocatul Fadei Nagacevshi.

Avocatul Fadei Nagacevshi, care a solicitat admiterea recursului declarat în numele inculpatului Gațcan Alexandru și a pledat pentru respingerea recursului declarat de către procuror.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 iulie 2012, Gațcan Alexandru a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația mijloacelor financiare și materiale pe un termen de 5 ani.

Gațcan Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și liberat de răspunderea penală, din motivul prescripției termenului de tragere la răspunderea penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

S-a dispus încasarea de la Gațcan Alexandru în beneficiul SRL „AlspavPrim” prejudiciul material în mărime de 6715,14 lei.

2. În fapt, s-a constatat, că Gațcan Alexandru, în perioada de la 22 mai 2009 până la 21 iulie 2009 activând în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” cu drepturi depline întru gestionarea activității întreprinderii și dispunând de originalul ștampilei pentru facturi a SRL „AlspavPrim”, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, a confecționat o ștampilă falsă după modelul ștampilei originale, pe care ulterior a aplicat-o drept autentică pe facturile fiscale: seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 eliberate de SRL „Forward International”, seria nr. KX

0667312 din 29.07.2009 și KX 0667313 din 29.07.2009 eliberate de SRL „Riul Vechi”, seria nr. PR 0195495 din 30.07.2009 eliberate de SRL „Premier SV”, seria nr. KX 1136747 din 30.07.2009 eliberată de Întreprinderea Grecească „Hellas Groups” SA, seria nr. KX 0242659 din 30.07.2009 eliberată de SRL „Comalimser”, seria nr. KX 1149575 din 30.07.2009 eliberată de SRL „Rumitox”, seria nr. RX 1615040 din 31.07.2009 eliberată de ÎCS „Trigor AVD” SRL, seria nr. XT 2485115 din 31.07. 2009 eliberată de SRL „Haruz Grup”, seria nr. KX 141615 din 01.08.2009 eliberată de S.B. „Trade” SRL, seria nr. KX 1067840 din 03.08.2009 și KX 1067841 din 03.08.2009 eliberate de SRL „Lux Proba Grup”, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 2168-2171 din 02 septembrie 2010.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale la 28 iulie 2009, perioadă în care nu mai deținea funcția de administrator a SRL „AlspavPrim”, urmărind scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulând că activează în calitate de administrator SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Forward International”, conform facturilor fiscale seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 în sumă totală de 10743,82 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Forward International” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 29 iulie 2009, având scopul dobândirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune simulând că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Riul Vechi” conform facturilor fiscale seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 în sumă totală de 64062,18 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Riul Vechi” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, având scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulând că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Premier SV” conform facturii fiscale seria nr. PR 0195495 din 30 iulie 2009 în sumă totală de 4360,20 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Premier SV” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, având scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulând că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de Întreprinderea Grecească „Hellas Groups” SA conform facturii fiscale seria nr. KX 1136747 din 30 iulie 2009 în sumă totală de 6068,10 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SA „Hellas Groups” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, având scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulând că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la SRL „Comalimser” conform facturii fiscale seria nr. KX 0242659 din 30.07.2009 în sumă totală de 19521,78 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Comalimser” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la SRL „Rumitox” conform facturii fiscale seria nr. KX 1149575 din 30.07.2009 în sumă totală de 7556,40 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Rumitox” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 31 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la ÎCS „Trigor AVD” SRL conform facturii fiscale seria nr. RX 1615040 din 31.07.2009 în sumă totală de 14003,10 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat ÎCS „Trigor AVD” SRL o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 31 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la „Haruz Grup” SRL conform facturii fiscale seria nr. XT 2485115 din 31.07.2009 în sumă totală de 11464,08 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Haruz Grup” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 01 august 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „Alspav Prim” a primit marfa de la S.B. „Trade” SRL conform facturii fiscale seria nr. KX 1411615 din 01.08.2009 în sumă totală de 55055 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat S.B. „Trade” SRL o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 03 august 2009 cu scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune simulînd că activează în calitate de administrator a SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la SRL „Lux Proba Grup” conform facturilor fiscale seria nr. KX 1067840 din 03.08. 2009 și KX 1067841 din 03.08.2009 în sumă totală de 44698,20 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Lux Proba Grup” o daună în proporții considerabile.

În finalul realizării intenției sale infracționale, Gațcan Alexandru a dobîndit ilicit bunuri în sumă totală de 237532,86 lei.

În drept, acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvîrșită în proporții deosebit de mari și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal – confecționarea, deținerea și folosirea ștampilei false a unei întreprinderi.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Fadei Nagacevschi în numele inculpatului Gațcan Alexandru și de către avocatul Sergiu Canțîr în numele părții vătămate Scînteian Serghei.

3.1. Avocatul Fadei Nagacevschi în apelul declarat a solicitat casarea acesteia, cu achitarea lui Gațcan Alexandru, din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii, invocînd că organul de urmărire penală nu a demonstrat că marfa livrată de către

furnizori conform facturilor fiscale litigioase ar fi intrat vreodată în posesia inculpatului; că organul de urmărire penală nu a demonstrat depozitul în care era stocată marfa ar fi fost în gestiunea personală a lui Gațcan Alexandru; s-a stabilit cu certitudine că comenzile erau făcute de către angajații SRL „AlspavPrim” (merceologul și contabilul), locul descărcării era cunoscut tuturor celor care au activat la SRL „AlspavPrim” pînă la 10 august 2009; acel loc nu a fost ascuns nici de fondatorul Scînteian Serghei, care imediat ce a intrat în funcția de administrator, după 10 august 2009, a fost informat despre marfa livrată de către furnizori, fiind ajutat să restituie marfa; toate datoriile, toate tranzacțiile litigioase au fost contabilizate de către SRL „AlspavPrim”, fapt care presupune că aceasta și-a recunoscut calitatea de parte a acestor tranzacții. Drept urmare, în speță lipsește cu desăvîrșire paguba, atît a SRL „AlspavPrim”, cît și a furnizorilor, fapt care exclude aplicabilitatea art. 190 din Cod penal; Scînteian nici nu a declarat că anume Gațcan ar fi semnat și ștampilat facturile litigioase și nu a negat că la ștampilă aveau acces mai multe persoane. Faptul că, inculpatul nu minte se adeverește prin toate probele din dosar, care demonstrează că anume contabilul și merceologul a făcut comenzile litigioase, iar în activitatea sa Gațcan era ajutat de către „Andrei”.

3.2. Avocatul Sergiu Canțir în numele părții vătămate Scînteian Serghei, în apelul declarat a solicitat casarea sentinței în partea civilă, cu admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea de la Gațcan Alexandru a prejudiciului material în sumă de 118532 lei și prejudiciul moral în sumă de 200000 lei, invocînd că lipsa pretențiilor materiale din partea agenților economici este datorată faptului că datoriile față de furnizori au fost stinse de către SRL „AlspavPrim” și acestea nu integral, dar nu de Gațcan Alexandru, circumstanțe care determină că suma dată urmează a fi încasată de la Gațcan Alexandru întru stingerea datoriilor față de SRL „AlspavPrim”; că la adoptarea sentinței instanța nu a luat în considerație faptul că în perioada de timp cît a activat Gațcan Alexandru ca administrator la SRL „AlpavPrim” acesta nu a achitat serviciile comunale și salariile angajaților, pe care ulterior le-a achitat directorul de la SRL „AlpavPrim”; că în rezultatul acțiunilor lui Gațcan Alexandru SRL „AlpavPrim” i-a fost știrbită imaginea și reputația comercială, aceasta fiind nevoită să se închidă, să vîndă unele bunuri pentru a returna datoriile; din cauza datoriilor formate de către administratorul Gațcan Alexandru față de furnizori, SRL „AlpavPrim” i-au fost blocate conturile bancare, prin ce i s-a cauzat un prejudiciu moral apreciat la suma de 200000 lei și care urma a fi încasat de la Gațcan Alexandru.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Sergiu Canțir în numele părții vătămate Scînteian Serghei și admis apelul avocatului Fadei Nagacevschi în numele inculpatului Gațcan Alexandru, casată parțial sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 iulie 2012 și pronunțată o nouă hotărîre prin care Gațcan Alexandru a fost condamnat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal la 1000 unități convenționale.

Acțiunea civilă a fost respinsă ca nefondată.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. Instanța și-a argumentat soluția prin aceea, că acțiunile inculpatului Gațcan Alexandru urmează a fi încadrate în dispoziția art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece această componentă încadrează acțiunile de cauzare a pagubelor materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, comise din intenție directă și cu scop de profit și pentru cauzarea de pagube materiale este specifică folosirea temporară ilegală gratuită a averii proprietarului sau eschivarea de la actul de transmitere proprietarului a averii,

care i se cuvine după lege, trăsătura caracteristică a acestor acțiuni este sustragerea subiectului de la vărsarea anumitor bunuri, beneficii în proprietatea victimei sau de la returnarea anumitor foloase.

Materialele cauzei, inclusiv probele prezente la cauza dată, dovedesc cu certitudine faptul că nu a avut loc însușirea mărfii primite de inculpatul Gațcan Alexandru de la furnizori, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării mărfii încredințate lui.

Mai mult, la materialele cauzei nu au fost administrate probe care ar fi demonstrat faptul că marfa livrată de către furnizori conform facturilor fiscale litigioase ar fi intrat vreodată în posesia inculpatului, nu a fost dovedit nici faptul că depozitul în care era stocată marfa ar fi fost în gestiunea personală a lui Gațcan Alexandru.

Instanța de apel a constatat lipsa prejudiciului material cauzat de către inculpat față de SC „AlspavPrim” SRL, deoarece în instanța de apel partea vătămată nu a susținut suma indicată în apel și acțiunea civilă, concretizând că suma de 118532 lei nu este prejudiciu cauzat prin infracțiune, ci datorii la impozite, salarii, taxe ș.a., formate în timpul activității inculpatului la companie ca administrator, datorii care nu pot fi confirmate documentar. De asemenea, nu a fost argumentată de nici un act de valoare juridică nici cauzarea prejudiciului moral.

4.2. În fapt, instanța de apel a reținut, că Gațcan Alexandru, în perioada de la 22 mai 2009 pînă la 21 iulie 2009 activînd în calitate administrator al SRL „AlspavPrim” cu drepturi depline întru gestionarea activității întreprinderii și dispunînd de originalul ștampilei pentru facturi a SRL „AlspavPrim”, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, a confecționat o ștampilă falsă după modelul ștampilei originale, pe care ulterior a aplicat-o drept autentică pe facturile fiscale: seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 eliberate de SRL „Forward International”, seria nr. KX 0667312 din 29.07.2009 și KX 0667313 din 29.07.2009 eliberate de SRL „Riul Vechi”, seria nr. PR 0195495 din 30.07.2009 eliberate de SRL „Premier SV”, seria nr. KX 1136747 din 30.07.2009 eliberată de Întreprinderea Grecească „Hellas Groups” SA, seria nr. KX 0242659 din 30.07.2009 eliberată de SRL „Comalimser”, seria nr. KX 1149575 din 30.07.2009 eliberată de SRL „Rumitox”, seria nr. RX 1615040 din 31.07.2009 eliberată de ÎCS „Trigor AVD” SRL, seria nr. XT 2485115 din 31.07. 2009 eliberată de SRL „Haruz Grup”, seria nr. KX 141615 din 01.08.2009 eliberată de S.B. „Trade” SRL, seria nr. KX 1067840 din 03.08.2009 și KX 1067841 din 03.08.2009 eliberate de SRL „Lux Proba Grup”, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 2168-2171 din 02 septembrie 2010.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale la 28 iulie 2009, perioadă în care nu mai deținea funcția de administrator a SRL „AlspavPrim”, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Forward International”, conform facturilor fiscale seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 în sumă totală de 10743,82 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în

rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Forward International” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 29 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Riul Vechi” conform facturilor fiscale seria nr. KX 0667312 din 29.07.2009 și KX 0667313 din 29.07.2009 în sumă totală de 64062,18 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Riul Vechi” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Premier SV” conform facturii fiscale seria nr. PR 0195495 din 30 iulie 2009 în sumă totală de 4360,20 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Premier SV” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de Întreprinderea Grecească „Hellas Groups” SA conform facturii fiscale seria nr. KX 1136747 din 30 iulie 2009 în sumă totală de 6068,10 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SA „Hellas Groups” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la SRL „Comalimser” conform facturii fiscale seria nr. KX 0242659 din 30.07.2009 în sumă totală de 19521,78 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Comalimser” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la SRL „Rumitox” conform facturii fiscale seria nr. KX 1149575 din 30.07.2009 în sumă totală de 7556,40 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Rumitox” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 31 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la ÎCS „Trigor AVD” SRL conform facturii fiscale seria nr. RX 1615040 din 31.07.2009 în sumă totală de 14003,10 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat ÎCS „Trigor AVD” SRL o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 31 iulie 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la „Haruz Grup” SRL conform facturii fiscale seria nr. XT 2485115 din 31.07.2009 în sumă totală de 11464,08 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Haruz Grup” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 01 august 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „Alspav Prim” a primit marfa de la S.B. „Trade” SRL conform facturii fiscale seria nr. KX 1411615 din 01.08.2009 în sumă totală de 55055 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat S.B. „Trade” SRL o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 03 august 2009, avînd scopul și intenția cauzării de daune în proporții mari altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile și admițînd în mod conștient survenirea acestora, simulînd că activează în calitate de administrator a SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la SRL „Lux Proba Grup” conform facturilor fiscale seria nr. KX 1067840 din 03.08. 2009 și KX 1067841 din 03.08.2009 în sumă totală de 44698,20 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Lux Proba Grup” o daună în proporții considerabile.

Astfel, Gațcan Alexandru a pricinuit părții vătămate o pagubă materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 237532,86 lei.

În drept, acțiunile lui Gațcan Alexandru au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. 196 alin. (4) Cod penal – cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie însușire.

5. Nefiind de acord cu decizia menționată procurorul și avocatul Fadei Nagacevschi în numele inculpatului Gațcan Alexandru au declarat recursuri ordinare.

5.1. Procurorul în recursul declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocînd că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și faptei săvîrșite și s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel eronat a constatat că pe caz sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece probe ce ar indica la această calificare nu au fost administrate nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanța de judecată;

- în acțiunile lui Gațcan Alexandru sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și art. 361 alin. (1) Cod penal, iar instanța de apel a apreciat eronat și subiectiv aceleași probe recalificînd neîntemeiat acțiunile inculpatului;

- probele administrate atestă faptul că inculpatul Gațcan Alexandru cunoștea despre faptul că a fost comandată marfă de la agenții economici în numele SC „AlspavPrim”, fapt confirmat prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Serghei Scînteian imediat după discuția cu Gațcan Alexandru, deoarece acesta a identificat depozitul unde a fost stocată marfa, și tot dînsul a prezentat facturile cu colțurile tăiate;

- incontestabil este dovedit și faptul că inculpatul Gațcan Alexandru era la recepționarea mărfii și acționa activ, mai ales că a făcut impresie martorilor Tihon Butnaru și Mihai Siuris că este administratorul, deoarece aplica ștampila și semnătura pe facturile acestora pentru confirmarea tranzacției;

- s-a stabilit cu certitudine faptul că Gațcan Alexandru a acționat cu intenție directă în vederea atingerii scopului propus, or în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane în valoare de 260 000 lei, deoarece Gațcan Alexandru a întreprins un șir de măsuri și acțiuni care pot fi executate doar cu o intenție prestabilită, bine determinată, cu o consecutivitate precisă și anume de însușire, fapt confirmat prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, martorilor audiați, inclusiv a lui Tihon Butnaru și Mihai Siuris;

- în ce privește acțiunile lui Gațcan Alexandru îndreptate spre confecționarea, deținerea și folosirea ștampilei false a întreprinderii soluția nu se critică, deoarece instanța de apel legal a menținut sentința în această parte;

- vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal este pe deplin dovedită, însă incorect apreciată de către instanța de apel;

- decizia instanței de apel este bazată în exclusivitate pe presupuneri, pe cînd trebuie să se bazeze doar pe fapte stabilite cu certitudine, confirmate prin ansamblul de probe cercetate în ședința de judecată dar și pe faptele care nu au fost negate de martorii audiați, confirmate și prin totalitatea probelor cercetate.

5.2. Avocatul Fadei Nagacevschi în numele inculpatului Gațcan Alexandru în recursul declarat invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală a solicitat casarea sentinței în partea în care l-a recunoscut vinovat pe Gațcan Alexandru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și l-a liberat de răspunderea penală din motivul prescripției, cu casarea integrală a deciziei, rejudecarea cauzei, cu anularea ordonanței organului de urmărire penală din 02 noiembrie 2010 privind recunoașterea în calitate de învinuit a lui Gațcan Alexandru și a dispune încetarea procesului în legătură cu expirarea termenului legal de înaintare a învinuirii, totodată s-a solicitat rejudecarea cauzei, cu achitarea lui Gațcan Alexandru.

Întru argumentarea recursului avocatul Fadei Nagacevschi a invocat că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra solicitării sale din apel, cu privire la casarea sentinței și rejudecarea cauzei cu anularea ordonanței organului de urmărire

penală din 02 noiembrie 2010 privind recunoașterea în calitate de învinuit a inculpatului și a dispune încetarea procesului în legătură cu expirarea termenului legal de înaintare a învinuirii prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală;

- inculpatului i-a fost înaintată învinuirea în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal peste aproximativ un an de la recunoașterea în calitate de bănuit, cu toate că, organul de urmărire penală la expirarea a 3 luni de la recunoașterea recurentului în calitate de bănuit era obligat să dispună scoaterea persoanei de sub urmărire penală în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal;

- înaintarea învinuirii inculpatului pe art. 361 alin. (1) Cod penal, a avut loc după expirarea termenului de 3 luni de zile, iar la calcularea termenului de înaintare a învinuirii în baza art. 361 alin. (1) Cod penal nu poate fi luată în considerare ordonanța din 15 octombrie 2010, deoarece prin ordonanța din 02 noiembrie 2010 procurorul a renunțat la învinuirea în temeiul art. 361 alin. (2) lit. b) și a înaintat în această parte o nouă învinuire fără a ține cont de rigorile imperative ale legii, în special de termenul de 3 luni pentru înaintarea acuzării;

- instanța de apel era obligată să dispună încetarea procesului penal pentru încălcarea normelor imperative ale legii de către organul de urmărire penală, fără examinarea cauzei în fond;

- decizia instanței de apel este ilegală și în fond, chiar și în cazul în care nu ar fi avut loc încălcarea procesuală enunțată;

- instanța de apel a constatat în mod arbitrar că, Gațcan Alexandru a administrat SRL „AlspavPrim” doar pînă la data de 21.07.2009, or, administrarea de facto a întreprinderii de către recurent și transmiterea de facto a magazinului și ștampilei întreprinderii către noul administrator a avut loc abia la 09.08.2009;

- conform declarațiilor lui Scînteian Serghei date în cadrul instanței de apel se constată că, inculpatului i-au fost aduse la cunoștință modificările din registrul de stat al întreprinderilor abia la data de 09.08.2009, cînd a fost semnat actul de primire predare a ștampilei și magazinului și chiar dacă Gațcan Alexandru a cunoscut anterior datei de 09.08.2009 despre modificările din Registru, Scînteian a confirmat că, Gațcan Alexandru a avut drepturi depline la gestionarea activității întreprinderii pînă la finalizarea contractului dearendă;

- de comanda mărfii de la furnizori se ocupau merceologul și contabilul SRL „Alspav Prim”, care indicau și locul descărcării, iar de livrări se ocupa un oarecare Andrei, care nici nu a fost audiat de către organul de urmărire penală;

- instanța de apel a constatat în mod arbitrar existența unui prejudiciu în proporții deosebit de mari, nefiind clar nici cui i-a fost cauzat un asemenea prejudiciu, deoarece furnizorii nu au pretenții patrimoniale față de Gațcan Alexandru, aceștia fiind creditori ai SRL „AlspavPrim”. SRL „AlspavPrim” în persoana lui Scînteianu Serghei declară că toată marfa livrată către SRL „AlspavPrim” a fost returnată furnizorilor în două săptămîni de la furnizare, iar neajunsul depistat la inventarierea mărfii, în mărime de circa 14000 lei, a fost restituit de către vechiul administrator, în persoana lui Gațcan Alexandru. Alte persoane care ar pretinde pagube de pe urma relațiilor civile dintre furnizori și SRL „AlspavPrim” nu există;

- în speță nu s-a stabilit că Gațcan Alexandru ar fi dus o activitate de înșelare sau de abuzare de încredere;

- legislația civilă și/sau fiscală nu prevede că, facturile de livrare a mărfii urmează să fie semnate doar de către administratorul statutar, pentru a putea spune că, prin pretinsa semnare a facturilor litigioase recurentul ar fi simulat calitatea sa de

administrator statutar. Faptul că, facturile litigioase sînt semnate din numele SRL „Alspav Prim” de către o persoană corespunzătoare se confirmă prin aceea că, instanțele judecătorești civile au recunoscut valabile facturile litigioase eliberate din numele SRL „Alspav Prim”, indiferent de acest pretins viciu. Mai mult, SRL „Alspav Prim”, în mare parte, a rambursat benevol marfa livrată de furnizori, neinvocînd că, nu ar fi fost semnat de către un angajat de al său, că nu ar fi fost livrată o asemenea marfă ș.a.;

- instanța de apel a respins arbitrar argumentul lui Gațcan Alexandru că, acesta a fost administrator al SRL „Alspav Prim” pînă la 10 august 2012, fapt ce presupune că, acesta era în drept să comande marfă de la furnizori, să aplice semnătura și ștampila pe facturi, fapt care exclude necesitatea falsificării ștampilei;

- nu s-a demonstrat cînd a avut loc pretinsa falsificare a ștampilei de către recurent. Iar în situația în care nu s-a demonstrat că, ștampila litigioasă a fost fabricată după 21 iulie 2009, există probabilitatea ca această ștampilă să fi fost cea care a fost recepționată de către Gațcan Alexandru la momentul preluării conducerii întreprinderii;

- instanța de judecată așa și nu a motivat cum a ajuns la concluzia că, anume inculpatul a falsificat ștampila că, a știut că ștampila este falsă și cînd a fost falsificată ștampila, dacă pînă la data de 21 iulie 2009 se aplica o altă ștampilă decît cea litigioasă, care a fost interesul recurentului de a falsifica ștampila odată ce acesta dispunea de original?;

- instanța de apel nu a motivat de ce organul de urmărire penală nu l-a audiat pe acel „Andrei”, pentru a exclude orice dubii cu privire la persoana care recepționa marfa și aplica ștampila. Mai ales că, la acest „Andrei” indică inclusiv martorul Bostan Valeria, (Vol. I, f.d. 16); expertiza anexată la dosar confirmă că, semnătura recurentului are trăsături similare cu a lui „Andrei”;

- este vorba despre niște raporturi juridice civile, deoarece SRL „Alspav Prim” nu neagă că a gestionat marfa livrată, ci doar pretinde că, comanda a fost făcută de către o persoană neîmputernicită în acest sens, fapt pentru care a și restituit marfa litigioasă, în acest fel datoriile dintre persoanele juridice fiind stinse;

- organul de urmărire penală niciodată nu a pretins și nu a demonstrat că, Gațcan Alexandru ar fi sustras marfă din depozitul în care era ținută marfa ce aparținea SRL „Alspav Prim”, ci din contra, inculpatul, a depus tot efortul pentru a afla unde este depozitul litigios și i-a adus la cunoștință această informație SRL „AlspavPrim”, pentru ca noua administrație a întreprinderii să ia în primire marfa și s-o gestioneze după bunul său plac;

- SRL „AlspavPrim” nu este un obiect de drept, ci un subiect de drept, însă instanțele judecătorești au neglijat acest fapt, privind-o pe SRL „AlspavPrim” ca fiind proprietate a lui Scînteian Serghei, care este doar fondator unic la SRL „AlspavPrim” și atît.

În recursul suplimentar avocatul Fadei Nagacevschi s-a referit la accesul tuturor angajaților SRL „AlspavPrim” la ștampila nr. 2, la faptul dacă ștampila aplicată pe facturi a fost falsificată în realitate și cum acest lucru a fost stabilit și la analiza expertizei grafoscopice executată la 18 august 2010.

6. Verificînd argumentele recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele motive.

Potrivit pct. 37 al Hotărîrii CEDO din 20 iulie 2004 în cauza Nikitin versus Federația Rusă, Gațcan Alexandru urmează a fi considerat cu statut de inculpat (art. 65

alin. (2) Cod de procedură penală) și nu de condamnat (art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală), deoarece nu a epuizat căile ordinare de atac.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelurilor declarate nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la modul convenit la toate motivele invocate de apelanți, în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit apelului declarat de avocatul Fadei Nagacevschi în numele inculpatului Gațcan Alexandru (vol. IV, f.d. 101-113) criticîndu-se legalitatea și temeinicia sentinței se invocă următoarele:

„- din declarațiile lui Scînteianu Sergiu rezultă, că „...ștampila pentru facturi a fost înmînată lui Gațcan... Pînă în perioada de 09 august 2009 Gațcan a lucrat ...Din spusele șoferilor care au livrat marfa rezultă că marfa comandată a fost primită de către 3 băieți și o doamnă, băieții primeau marfa iar doamna pune ștampila pe loc...” și că „...la 21 iulie 2009 în calitate de administrator a fost numit dînsul, în urma schimbării date Gațcan Alexandru urma să activeze conform condițiilor stabilite anterior în contract, iar el la fel nu se implica în activitatea lui Gațcan Alexandru ... la 4-5 august 2009 Gațcan l-a informat că nu mai dorește să activeze... la 09 august 2009 el a primit în gestiune magazinul și barul...”;

- inculpatul a confirmat că „de la 21 iulie 2009 a activat fără a fi înregistrat în calitate de administrator și că, nu el s-a ocupat de comanda și recepționarea mărfii litigioase, ci un oarecare Andrei”;

- organul de urmărire penală nu a demonstrat că, marfa livrată de către furnizori conform facturilor fiscale litigioase ar fi intrat vreodată în posesia inculpatului, de asemenea, nu a demonstrat că, depozitul în care era stocată marfa ar fi fost în gestiunea personală a lui Gațcan Alexandru. Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, depozitul era în administrarea SRL „Alspav Prim” și restituirea mărfii a fost făcută de către SRL „Alspav Prim” și nu de către Gațcan Alexandru;

- escrocheria se caracterizează prin înșelăciune și abuz de încredere, adică este necesar ca persoana să convingă că, ceea ce face este legal, în realitate fiind ilegal, în speța dată, nimeni nu a demonstrat că, Gațcan Alexandru ar fi dus vreo activitate de

convingere a furnizorilor, ci pur și simplu s-a invocat că, el a semnat facturile. Comenzile erau făcute de către angajații SRL „Alspav Prim” (merceologul și contabilul), locul descărcării era cunoscut tuturor celor care au activat la SRL „Alspav Prim” pînă la 10 august 2009. Nu a fost ascuns acel loc nici de fondatorul Scînteian, care imediat ce a intrat în funcția de administrator, după 10 august 2009, a fost informat despre marfa livrată de către furnizori, fiind ajutat să restituie marfa;

- furnizorii au livrat marfa către SRL „Alspav Prim”, ulterior noul administrator – Scînteian Serghei a pretins că, nu a comandat marfa livrată, pe motiv că, el nu a semnat facturile fiscale, cu toate că, la momentul semnării facturilor fiscale administrarea întreprinderii era în sarcina inculpatului și prin acord bilateral s-a acceptat restituirea mărfurilor de către SRL „Alspav Prim” către furnizori. Ultimii nu au pretins niciodată că, Gațcan Alexandru ar avea vreo datorie față de ei, iar o parte din furnizori și-au rambursat datoria în ordinea procedurii civile, instanța civilă constatînd că, anume SRL „Alspav Prim” este debitor;

- SRL „Alspav Prim” nici teoretic nu poate avea vreo pagubă, deoarece pretinsa datorie era acoperită prin marfa restituită către furnizori. Este de remarcat că, toate datoriile, toate tranzacțiile litigioase au fost contabilizate de către SRL „Alspav Prim”, fapt care presupune că, aceasta și-a recunoscut calitatea de parte a acestor tranzacții. Drept urmare, în speță lipsește cu desăvîrșire paguba, atît la SRL „Alspav Prim” cît și la furnizori, fapt care exclude aplicabilitatea art. 190 Cod penal;

- este vorba despre niște raporturi juridice civile clasice, or, SRL „Alspav Prim” nu neagă că, a gestionat marfa livrată, ci doar pretinde că comanda a fost făcută de către o persoană neîmpuțernicită în acest sens, fapt pentru care a și restituit marfa litigioasă, în acest fel datoriile dintre persoanele juridice fiind stinse, iar datoria restantă în mărime de 6715, 14 lei nici măcar nu a fost dovedită prin acte contabile, precum nu a fost dovedită cauza nerambursării acestei datorii;

- nimeni nu a stabilit cînd a fost fabricată ștampila pretins a fi falsă, cînd această ștampilă a început a fi utilizată. Or, este posibil ca anume ștampila litigioasă să fi fost primită de la administrația SRL „Alspav Prim” de către Gațcan Alexandru. Ultimul, nefiind expert neputînd să verifice veridicitatea ștampilei;

- conform dosarului întreprinderea dispunea de două ștampile: exemplarul original care se aplică pe actele bancare și al doilea exemplar, care se aplică pe facturile fiscale. Expertizele anexate la dosar sînt executate doar de pe ștampila originală, însă conform tuturor declarațiilor din dosar administrația SRL „Alspav Prim” aplica pe facturi ștampila nr. 2;

- nimeni nu a demonstrat că, anume inculpatul a falsificat ștampila că, el a știut că ștampila este falsă, că el a semnat toate facturile litigioase, că el a intrat în posesia mărfii și cînd a fost falsificată ștampila, dacă pînă la data de 21 iulie 2009 se aplica o altă ștampilă decît cea litigioasă?;

- organele de urmărire penală au evitat să invite în calitate de martori toate persoanele care au semnături similare cu cele ale lui Gațcan Alexandru, precum și să-l audieze și pe Sîrbu Andrei;

- termenul aflării persoanei în calitate de bănuț este de 3 luni de zile cu posibilitatea prelungirii lui pînă la 6 luni cu acordul procurorului sau Vice Procurorului General. Inculpatului i-a fost înaintată învinuirea în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal peste aproximativ un an de la recunoașterea în calitate de bănuț, cu toate că, organul de urmărire penală la expirarea a 3 luni de la recunoașterea inculpatului în calitate de bănuț era obligat să dispună scoaterea persoanei de sub urmărire penală în temeiul art.

190 alin. (5) Cod penal. La calcularea termenului de înaintare a învinuirii conform art. 361 alin. (1) Cod penal nu poate fi luată în considerare ordonanța din 15 octombrie 2010, deoarece prin ordonanța din 02 noiembrie 2010 procurorul a renunțat la învinuirea în temeiul art. 361 alin. (2) lit. b) și a înaintat în această parte o nouă învinuire fără a ține cont de rigorile imperative ale legii, în special de termenul de 3 luni pentru înaintarea acuzării prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală;

- se solicită casarea integrală a deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, precum și rejudecarea cauzei cu anularea ordonanței organului de urmărire penală din 02 noiembrie 2010 privind recunoașterea în calitate de învinuit a inculpatului, cu dispunerea încetării procesului în legătură cu expirarea termenului legal de înaintare a învinuirii”.

Anume asupra acestor motive invocate în apel de avocatul Fadei Nagacevschi în numele inculpatului Gațcan Alexandru, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

Colegiul lărgit mai invocă referindu-se la încadrarea acțiunilor inculpatului Gațcan Alexandru în baza art. 196 alin. (4) Cod penal contestată atât de procuror, cât și de avocatul Fadei Nagacevschi, că conform teoriei dreptului penal ca obiect juridic al acestei componente de infracțiune sunt relațiile sociale cu privire la proprietate, apariția și dezvoltarea cărora presupune respectarea obligațiilor și angajamentelor patrimoniale întemeiate pe bună-credință și încredere între subiecții acestor raporturi. Ca obiect material îl pot forma bunurile care, potrivit dreptului de creanță, urmau să treacă în proprietatea victimei, precum și bunurile din care au fost trase anumite foloase de către făptuitor în detrimentul intereselor proprietarului.

Pentru a încadra acțiunile inculpatului Gațcan Alexandru în baza art. 196 alin. (4) Cod penal instanța de apel urma să demonstreze prin probe că nu a avut loc însușirea bunurilor (mărfii), ci a fructului beneficiului, folosul utilizării bunurilor încredințate lui. Altfel spus, făptuitorul folosește bunurile altuia în vederea tragerii de foloase patrimoniale, săvârșite contrar intereselor proprietarului acestor bunuri și în interesele personale, adică folosirea ilicită a bunurilor mobile ale victimei (care au fost încredințate făptuitorului), urmată de trecerea în folosul lui a profitului obținut care trebuia să fie remis victimei sau dobândirea ilicită a dreptului asupra bunurilor victimei, atunci când făptuitorul exercită facultățile pe care le are un subiect al unui drept real derivat, fără însă a avea acest drept. În decizia atacată nu persistă o motivare cuvenită, care ar dovedi că în urma acțiunilor inculpatului Gațcan Alexandru, cu referire la bunurile furnizorilor sau a SRL „Alspav Prim” ar exista elementele infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, care prevăd intenția directă al făptuitorului și urmărirea de către acesta a scopului de cupiditate, care nu cuprinde scopul sustragerii.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului avocatului cu referire la numărul de ștampile deținut de către SRL „Alspav Prim” pentru facturi Nr. 2. Expertizele anexate la dosar sînt executate doar de pe o singură ștampilă Nr. 2 originală, însă nu a fost deloc studiată chestiunea cîte ștampile Nr.2 au fost comandate și confecționate la întreprinderile specializate în fabricarea ștampilelor. De asemenea, nu a fost stabilit prin probe cînd a fost fabricată ștampila Nr. 2, pretinsă a fi falsă și cînd această ștampilă a început a fi utilizată, adică nu au fost expertizate facturi ștampilate cu ștampila Nr. 2 pînă la revenirea lui Scînteian în funcția de administrator la 21.07.2009.

Din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că „s-a constatat lipsa prejudiciului material cauzat de către inculpat față de SC „AlspavPrim” SRL, deoarece

în instanța de apel partea vătămată nu a susținut suma indicată în apel și acțiunea civilă, concretizînd că suma de 118532 lei nu este prejudiciu cauzat prin infracțiune, ci datorii la impozite, salarii, taxe ș.a., formate în timpul activității inculpatului la SRL ca administrator, datorii care nu pot fi confirmate documentar. De asemenea, nu a fost argumentată de nici un act de valoare juridică nici cauzarea prejudiciului moral”.

Din această concluzie reiese, că în speță nu există prejudiciul material, pe cînd componența art. 196 alin. (4) Cod penal, expres prevede cauzarea de daune materiale, însoțită de înșelăciune sau de abuz de încredere, astfel concluziile instanței de apel sunt total contradictorii.

Instanța de apel a ignorat complet și nu s-a expus asupra:

1. argumentului avocatului cu privire la termenul aflării lui Gațcan Alexandru în calitate de bănuț. Lui Gațcan Alexandru i-a fost înaintată învinuirea în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal peste aproximativ un an de la recunoașterea în calitate de bănuț, cu toate că, organul de urmărire penală la expirarea a 3 luni de la recunoașterea inculpatului în calitate de bănuț era obligat să dispună scoaterea persoanei de sub urmărire penală în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal. Art. 63 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003) expres prevede, că organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni. La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin. (2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuțul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunînd scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire.

2. motivului din apel prin care se critică condamnarea în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, adică care probe confirmă că anume Gațcan Alexandru a aplicat ștampila falsă pe toate facturile descrise în rechizitoriu, că el a falsificat ștampila Nr. 2.

Colegiul lărgit mai invocă, că instanța de apel nu a examinat obiectiv cauza și sub aspectul elucidării contradicțiilor din declarațiile martorului decisiv în speța dată – Scînteian Serghei, unde el declară:

- vol. III, f.d. 158-159, – că inculpatul Gațcan Alexandru i-a achitat arenda numai prima lună, mai departe nu i-a achitat nimic menționînd că banii i-a investit în marfă...;
 - că s-au înțeles conform acordului pe 1 an de zile;
 - că el l-a înștiințat pe Gațcan Alexandru cu ordinul de eliberare a acestuia din funcția de administrator al SRL „AlspavPrim” în ziua cînd a fost emis ordinul de la camera înregistrării de stat;
 - că el din banii proprii a restituit marfa în valoare de mii de lei cînd nu a ajuns pentru datoriile lui Gațcan Alexandru;
- vol. I, f.d. 18 – în explicația sa Scînteian Serghei declară că Gațcan Alexandru urma să activeze 3 ani, chiar și după 21.07.2009, iar el să nu se implice în activitatea lui Gațcan Alexandru;
- vol. I, f.d. 60-61 – conform Actului de primire-predare Nr.2 din 09.08.2009 și recipisei din 09.08.2009, Scînteian Serghei a primit de la Gațcan Alexandru toate bunurile, inclusiv ștampila SRL „AlspavPrim”, pretenții nu are față de Gațcan Alexandru și nu va avea;
- vol. I, f.d. 62 – prin Actul din 27.08.2009, Scînteian Serghei confirmă că a primit de la Gațcan Alexandru 14000 lei pentru achitarea mărfii și că Gațcan Alexandru a activat administrator pînă la 10.08.2009.

Tot aici, Colegiu atrage atenția instanței de apel asupra acțiunii civile (vol. IV, f.d. 41-43) înaintate de avocatul Canțer Sergiu în numele lui Scînteian Serghei în care se descrie învinuirea înaintată în rechizitoriu cu solicitarea restituirii daunei materiale în sumă de 168532 lei, care constă în majoritate din marfa returnată către agenții economici de SRL „AlspavPrim” cu implicarea directă a lui Gațcan Alexandru.

Aceste circumstanțe urmează a fi atent examinate și apreciate de către instanța de apel pentru a afla adevărul și a răspunde la motivul invocat de recurentul – Fadei Nagacevschi privitor la condamnarea arbitrară a inculpatului Gațcan Alexandru.

De asemenea, Colegiul remarcă, că instanța de apel urma să se expună clar și să dea o apreciere cuvenită declarațiilor părții vătămate Scînteian Serghei, care a declarat că imediat după discuția cu Gațcan Alexandru, acesta a identificat depozitul unde a fost stocată marfa, și tot dînsul a prezentat facturile cu colțurile tăiate, precum și declarațiile martorilor: Tihon Butnaru și Mihai Siuris, care au confirmat că la recepționarea mărfii era prezent Gațcan Alexandru și că anume el a semnat și a aplicat ștampila pe facturi. Aceste declarații urmează a fi apreciate atent, cu elucidarea contradicțiilor între ele.

Reieșind din aceste motive, recursurile declarate de către procuror și avocatul Fadei Nagacevshi în numele inculpatului Gațcan Alexandru urmează a fi admise, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate în apel și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelantul – Fadei Nagacevschi și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal, aplică măsura preventivă față de Gațcan Alexandru – obligarea de a nu părăsi localitatea.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434 și 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță și de către avocatul Fadei Nagacevshi în numele inculpatului **Gațcan Alexandru Nicolae**, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 în privința lui **Gațcan Alexandru Nicolae**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Măsura preventivă în privința lui **Gațcan Alexandru Nicolae** se aplică – obligarea de a nu părăsi localitatea.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată în ședință publică la 21 mai 2013, ora 09⁵⁰.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă